

Jaarverslag

Landelijke Fokgroep Toggenburger geiten

2022

Van het bestuur

Gelukkig konden er in de loop van 2022 weer bijeenkomsten en keuringen worden gehouden en werden de sociale contacten weer aangehaald. Het bestuur vergaderde bijna maandelijks via Microsoft Teams. Lopende zaken werden op deze manier behandeld. Vergaderen via Teams bevalt ons, we hebben geen lange reistijden en we zien elkaar soms gedurende kortere of langere tijd afhankelijk van het aantal agendapunten. Ook is er in het najaar een vergadering in Harderwijk belegd met het bestuur van de Fokgroep. Binnen het bestuur hebben er enkele wijzigingen plaats gevonden. De heer Piet Greeve is tijdens de studiedag op 28 mei in Heeten tot bestuurslid benoemd terwijl hij tijdens de ledenvergadering van 12 november in Herxen benoemd werd tot voorzitter en de heer Doede de Jong heeft na 33 jaar afscheid genomen als bestuurslid en voorzitter van de Fokgroep. Hij zal actief blijven als rasspecialist, als rasgebonden inspecteur en ook zal hij het bestuur zo nodig met raad en daad bijstaan.

Samenstelling bestuur Fokgroep Toggenburger:

Piet Greeve	voorzitter	Harmjan Popken	bestuurslid
André Koekkoek	secretaris	John Hazendonk	bestuurslid

Rasgebonden inspecteurs Toggenburger:

Doede de Jong (tevens rasspecialist)	Jaap Krikken	Theo van de Meer
Theo van Herwerden	Renske Ponne-de Vries	Simon van der Paauw

Verbinding met de NOG

- 15 april vond een online overleg plaats tussen de besturen van de Fokcommissies en het NOG-bestuur, waarbij een afvaardiging van de Fokgroep Toggenburger vertegenwoordigd was.
- 30 april 2022 vond de ALV van de NOG plaats. Namens de Fokgroep werd er een presentatie gehouden.
- 29 oktober 2022 werd het overleg van de besturen van de fokcommissies met de NOG in het Multi Functioneel Centrum *de Kiekmure* te Harderwijk gehouden. Een afvaardiging van de Fokgroep was daarbij aanwezig.
- Dit jaar werden er weer stamboekopnamen tijdens de keuringen verricht. Ook zijn aan het einde van het seizoen nog stamboekopnamen middels huiskeuringen door de inspecteurs verricht. Meerdere inspecteursduo's hebben deze zomer en herfst tijd vrijgemaakt om de stamboekopnamen uit te voeren.

Studiedag/ledenbijeenkomst in Heeten

Bij de studiedag in de manege Heeten te Heeten waren op zaterdag 28 mei totaal 26 personen aanwezig. De gebruikelijke agendapunten werden behandeld. Piet Greeve werd in het bestuur gekozen. Theo van der Meer verzorgde de lezing over "Visie op het veiligstellen van een toekomst voor het Nederlandse Toggenburger ras". Na een heerlijke lunch -waarbij er gezellig bijgepraat kon worden- verplaatsten we ons 's middags naar een andere ruimte van de manege, en daar waren 15 Toggenburger dieren -onderverdeeld in geitlammeren, volwassen geiten, boklammeren en volwassen bokken- bijeengebracht door Huub Tuitert uit Holten en gebroeders Popken uit Zweeloo.

In het programmaboekje stond naast de rasomschrijving, de agenda ook de gegevens van de 15 dieren vermeld met hun afstamming, opnamerapport en hun inteeltpercentage. Door voorzitter Doede de Jong werden telkens twee of drie personen uitgenodigd om gezamenlijk de dieren op volgorde te plaatsen en ze te bespreken.

Ledenbijeenkomst in Herxen

Met totaal 33 personen die het Toggenburger ras een warm hart toedragen kwamen we 12 november in Herxen bijeen. De agenda werd punt voor punt behandeld. John Hazendonk werd herkozen. Doede de Jong nam afscheid van het bestuur, hij werd benoemd tot EREVOORZITTER en Piet Greeve nam de voorzittershamer over. Er werd gestemd over voorstellen die het Toggenburger ras voor de toekomst veilig moeten stellen, het pakket voorstellen werd aangenomen en het fokreglement zal aangepast worden. De certificaten werden uitgereikt aan de eigenaren van de nieuwe modeldieren. André en Niels Koekkoek verzorgden een interessante presentatie over de fokkerij bij *Stal de Enkhoeve*.

KAMPIOENEN VAN DE KEURINGEN

Bokkenkeuring in Lexmond

Kampioen Tog. boklammeren is Ignis Fanaat. Fokker/eigenaar J.C. Vonk, Meerkerk
Kampioen Tog. bokken én algemeen kampioen bokken is Sweelhoeve Nadal.
Fokker gebr. Popken, Zweeloo en eigenaar J.C. Vonk, Meerkerk.

CW-Bokkenkeuring in Nieuwleusen

Kampioen Tog. boklammeren én algemeen kampioen boklammeren is Ignis Fanaat.
Fokker J.C. Vonk, Meerkerk en eigenaar fam. den Braber, Leerdam.
Kampioen Tog. bokken is Dorus KK. Fokker A. Koekkoek, Wijhe en eigenaar H. Tuitert, Holten.

CW-Bokkenkeuring in Jubbega

Kampioen Tog. boklammeren is Hylke van de Molenduinen. Fokker/eigenaar J. Slachter, Norg.
Kampioen Tog. bokken is Sweelhoeve Mirquez. Fokker/eigenaar gebr. Popken, Zweeloo.

NCW-bokkenkeuring in Jubbega

Kampioen Tog. boklammeren is Boazumer Date. Fokker/eigenaar B. de Boer, Boazum.
Kampioen Tog. bokken is Rienk P. Fokker S. Poelstra, Peins en eigenaar C. Houtman, Wognum.

Kampioen Toggenburger lammeren is Suzanne 127.
Fokker/eigenaar J.C. Vonk uit Meerkerk.

Kampioen Toggenburger geiten, uierkampioen én algemeen kampioen is Bregje 25 van de Enkhoeve.
Fokker/eigenaar A. Koekkoek uit Wijhe.

De drie eigenaarsgroepen Toggenburger geiten van resp. J.C Vonk, A. Koekkoek en gebr. Popken stonden overtuigend aan kop bij de reeks van 10 eigenaarsgroepen.

Voorkomen van inteelt

Door gebruik te maken van het stamboekprogramma ZooEasy kunnen we beschikken over alle gegevens die bekend zijn van de (ouder)dieren, de afstammelingen en daarnaast kunnen de verwantschapspercentages tussen dieren van een proefparing worden berekend en daarmee kan inteelt beheerst / verkleind worden.

Inteelt coëfficiënt

Inteelt coëfficiënt is het % DNA binnen één dier dat afstamt van gemeenschappelijke voorouders. Deze loopt van 0 tot 100%.

Van de **793** levende in het stamboekprogramma per 1 januari 2023 bekende Toggenburger dieren is het gemiddelde inteelt coëfficiënt **8,88%**.

AVK = Ahnen Verlust-Koeffizient, oftewel het vooroudersschapsverlies

100% betekent in 5 generaties geen dubbele dieren. 5 generaties omvat 62 voorouders. Het AVK van gemiddeld **80,52%** betekent dat er op die 62 voorouderplekken **50 unieke dieren** aanwezig zijn, dit is berekend met de gegevens van de **793** levende Toggenburger dieren die op 1 januari 2023 bekend zijn in het stamboekprogramma ZooEasy.

Inteelttoename Toggenburger populatie

ΔF vanaf 2004	
2004	-0,26%
2005	-0,15%
2006	0,05%
2007	0,09%
2008	0,33%
2009	0,25%
2010	0,41%
2011	0,44%
2012	-0,16%
2013	-0,13%
2014	0,00%
2015	0,50%
2016	0,76%
2017	0,75%
2018	0,30%
2019	0,07%
2020	0,09%
2021	0,25%
2022	1,48%

Scrapie genotypering

Scrapie is een besmettelijke neurologische aandoening die bij geiten in Nederland zeer zelden voorkomt.

Sinds september 2019 is het mogelijk via genotypering de (on)gevoeligheid voor scrapie bij geiten vast te stellen aan de hand van bloedonderzoek. Genotypering kent een aantal grote voordelen ten opzichte van het koppenonderzoek (van een aangeleverd dood dier), het is snel en eenvoudig uit te voeren bij het levende dier.

Dit maakt enerzijds gerichte fokkerij mogelijk op scrapie-ongevoeligheid en anderzijds leent het zich voor onderzoek op individueel geselecteerde dieren ten behoeve van export en intraverkeer.

In juli 2020 is de Europese regelgeving zodanig gewijzigd dat geiten die tenminste één D of een S hebben op codon 146 of tenminste één K hebben op codon 222, dus 146S, 146D of 222K, worden beschouwd als scrapie-resistent en mogen deelnemen aan de handel tussen EU-lidstaten.

Binnen de Nederlandse populatie komt **222K** relatief vaak voor bij Toggenburger dieren.

De eerste gunstige uitslagen van de genotypering scrapie bij Toggenburger dieren zijn inmiddels al vermeld in ZooEasy.

Toggenburger dieren met 222QK of 222KK per 1 januari 2023:

222QK					
Bregje 25 vd Enkhoeve	NL100240550875	03-02-17	Sarie's Hindrik "JH"	Bregje 10 vd Enkhoeve	A. Koekkoek
Bregje 31 vd Enkhoeve	NL100127064231	24-01-19	Kina's Koendert "JH"	Bregje 13 vd Enkhoeve	A. Koekkoek
Bregje 32 vd Enkhoeve	NL100240550882	25-01-19	Kina's Koendert "JH"	Bregje 19 vd Enkhoeve	A. Koekkoek
Bregje 37 vd Enkhoeve	NL100043688537	25-01-20	Paul P	Bregje 15 Tette vd Enkhoeve	Fam. den Braber
Krupers Gretha	NL100089464159	17-04-22	Dorus KK	Ragna	Fam. den Braber
P4 Frieda 2 ES	NL100080712682	10-04-22	Ignis Edison	Frida 5 B20	G. de Boer
Ragna	NL100059235451	23-04-20	Sweelhoeve Niro	Brynja	Th.J.M. van der Meer
222KK					
Frida 5 B20	NL100136653374	04-02-20	Anika's Niels B19	Frieda 2 A2 vd Gouwakker	G. de Boer
Joukje 21 fd Protterpôle	NL100053067698	20-04-19		Joukje 6 fd Protterpôle	G. van der Weg
Joukje 22 fd Protterpôle	NL100213021160	23-04-21	Ignis Brasero	Joukje 21 fd Protterpôle	G. van der Weg
Joukje 3 fd Protterpôle	NL100053401252	10-04-11	Pedro vd Nieuwe Eisch	Joukje fd Protterpôle	G. van der Weg
Joukje 6 fd Protterpôle	NL100053567655	19-03-13	Panenka VW	Joukje 3 fd Protterpôle	G. van der Weg
Kina's Koendert "JH"	NL100208017947	28-02-16	Øve vd Nieuwe Eisch	Kina 78	E.A. Kupers

Stamboekprogramma

Inmiddels zijn er voor het stamboekprogramma ZooEasy per 01-01-2023 al **209 fokkersaccounts** uitgegeven en de fokkers en belangstellende NOG-leden kunnen alle informatie uit dit stamboekprogramma betrekken.

Voorwaarde is wel dat de gegevens door u als fokker en eigenaar duidelijk, volledig en snel aangeleverd worden.

Geboorteberichten van lammeren moeten binnen twee weken opgegeven worden aan de stamboeksecretaris.

Per 1 januari 2023 stonden er **106 bokken en 687 geiten** dus totaal **793 Toggenburger dieren** in het stamboekprogramma ZooEasy geregistreerd. We constateren een lichte daling.

Genenbank

"De dierlijke genenbank is een unieke bron van genetische diversiteit voor fokkerij en onderzoek. CGN (Centrum voor Genetische Bronnen Nederland) bewaart meer dan 300.000 doses sperma bij - 196° Celsius in vloeibare stikstof. Op verzoek van rasorganisaties verstrekt CGN materiaal uit deze collectie ter ondersteuning van fokprogramma's van zeldzame rassen en voor de ontwikkeling en aanpassing van rassen op lange termijn. Ook in geval van calamiteiten kunnen fokkers en rasorganisaties terugrijpen op deze collectie, bijvoorbeeld wanneer een ras is verdwenen na een ziekte uitbraak." Van eerder geselecteerde bokken is sperma verzameld om hun fokmateriaal veilig te stellen in de genenbank van het CGN. Met het oog op genetische diversiteit is deze lijst van totaal **15 Toggenburger bokken** zo samengesteld, dat de combinatie van deze bokken samen, zorgt voor de minste inteelt in de volgende generatie.

Naam
Quentin VW
Cesar
Ove van de Nieuwe Eisch
Sarie s Daniel JH
Johan
Nicodemus
Feldwebel
Belisven B11
Edulan
Tjedmar Barend
Panucci VW
Tjedmar Harm
Sweelhoeve Ganzo
Tjedmar Obe
Gearwurking Zenith

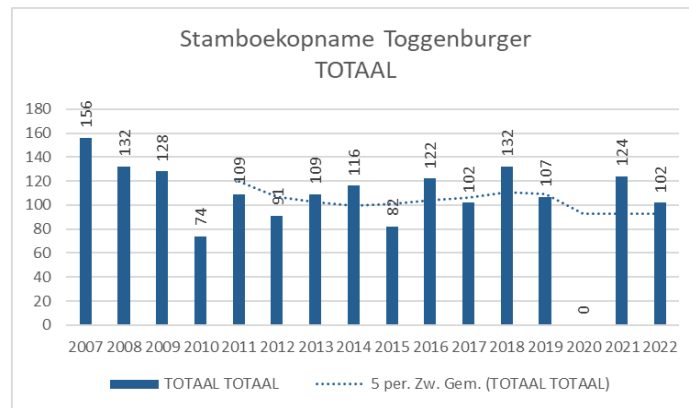
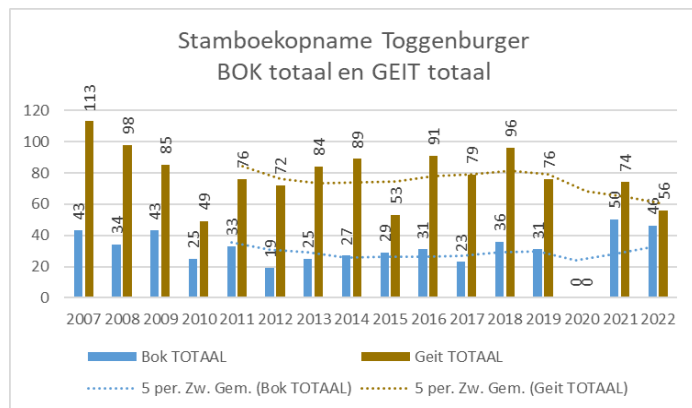
Melkcontrole

Toggenburger geitenhouder Piet Greeve uit Veeningen heeft met zijn geit Thirza deelgenomen aan de melkcontrole.

De melklijst van 2022 is gefiatteerd en de geit heeft het predicaat KS gekregen.

Thirza	Bovenbalk: 91-02-92-90-88				Pred.	KS
Leeftijd	6.00	Aantal dagen	290 dg.	DG Melk	3,81	Eiwit 3,06%
Leeftijdjaren	6 jr.	Kg. Melk	1106 kg	CVE	99	Vet 4,66%

Fokkerij en stamboekregistratie 2022

Aan onderstaande dieren is het predicaat BOKMOEDER B toegekend:

Bella's Davina	88 88 88 88 87	Krh: 72 cm	Ignis Bambino	Bella's Camilla	F. E.	R. Geerling J. Sieroversche	Sint Anthonis Veessen
Evi van 't Haagje	88 90 89 88 86	Krh. 71 cm	Sweelhoeve Nectis	Caatje van 't Haagje	F/E	A. van Zutphen-Goes	Tull en 't Waal
Sarie 237	87 88 86 86 87	Krh. 69 cm	Ignis Brasero	Sarie 182	F. E.	D. de Jong J. Sieroversche	Spannum Veessen
Sjoukje 14	88 88 88 88 88	Krh. 72 cm	Ignis Bambino	Sjoukje 5	F/E	H. Tuitert	Holten
Suzanne 97	90 90 91 90 89	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Heros	Suzanne 14	F/E	J.C Vonk	Meerkerk
Suzanne 122	88 89 89 87 88	Krh. 70 cm	Ignis Dex	Suzanne 99	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk

Onderstaande dieren voldoen aan de eisen voor het certificaat MODELGEIT of BOK. Een certificaat, uitgegeven door Fokgroep Toggenburger en wat voorbehouden is voor stamboekdieren die ≥ 90 punten krijgen voor Algemeen Voorkomen:

Sarie's Kobus JH	90 92 87 88	Krh. 78 cm	Øve van de Nieuwe Eisch	Sarie's Hinke JH	F. E.	Fam. Hazendonk J. Dijkgraaf	Hagestein Epe
Sweelhoeve Mirquez	90 92 90 88	Krh. 77 cm	Kardolan	Sweelhoeve Grietje 48	F/E	Gebr. Popken	Zweeloo
Bregje 25 van de Enkhoeve	90 92 91 88 89	Krh. 72 cm	Sarie's Hindrik JH	Bregje 10 van de Enkhoeve	F/E	A. Koekkoek	Wijhe
Bregje 31 van de Enkhoeve	90 90 90 88 89	Krh. 71 cm	Kina's Koendert JH	Bregje 13 van de Enkhoeve	F/E	A. Koekkoek	Wijhe
Thirza	91 92 92 90 88	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Jardin	Asta	F/E	P. Greeve	Veeningen
Sweelhoeve Eline 22	90 92 93 87 88	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Marquez	Sweelhoeve Eline 16	F/E	Gebr. Popken	Zweeloo
Suzanne 97	90 90 91 90 89	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Heros	Suzanne 14	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk
Suzanne 98	90 91 91 90 88	Krh. 72 cm	Sweelhoeve Heros	Suzanne 14	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk
Suzanne 99	92 94 92 91 89	Krh. 73 cm	Sweelhoeve Nadal	Suzanne 65	F/E	J.C. Vonk	Meerkerk

Hoogst opgenomen Toggenburger geit in 2022:

Suzanne 99 Geb. 29-01-2020 Opn.: 92-94-92-91-89.
v. Sweelhoeve Nadal m. Suzanne 65
Fokker/eigenaar: J.C. Vonk.

Foto's van Suzanne 99: 2020-2021-2022-2022.

Hoogst opgenomen Toggenburger bok in 2022:

Anika's Niels B19 Geb. 02-02-2019 Opn.: 92-92-93-90.
v. Kina's Koendert JH m. Anika B1
Fokker: Fam. den Braber. Eigenaar: J. Dijkgraaf.

Foto's van Anika's Niels B19: 2019-2021-2022-2022.

Trend in de fokkerij

Aantal 1-1-2016

	Mannelijk		Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	19		242	261
Volwassen	55		782	837
Bokmoeder			63	
Totaal	74		1024	1098

Aantal 1-1-2017

	Mannelijk		Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	15		221	236
Volwassen	51		717	768
Bokmoeder			74	
Totaal	66		938	1004

Aantal 1-1-2018

	Mannelijk		Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	20		227	247
Volwassen	41		715	756
Bokmoeder			66	
Totaal	61		942	1003

Aantal 1-1-2019

	Mannelijk	Mannelijk GA	Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	21	26	212	259
Volwassen	40		622	662
Bokmoeder			70	
Totaal	61	26	834	921

Aantal 1-1-2020

	Mannelijk	Mannelijk GA	Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	27		192	219
Volwassen	43		634	677
Bokmoeder			73	
Totaal	70		826	896

Aantal 1-1-2021

	Mannelijk	Mannelijk GA	Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	24		185	209
Volwassen	46	20	544	610
Bokmoeder			52	
Totaal	70	20	729	819

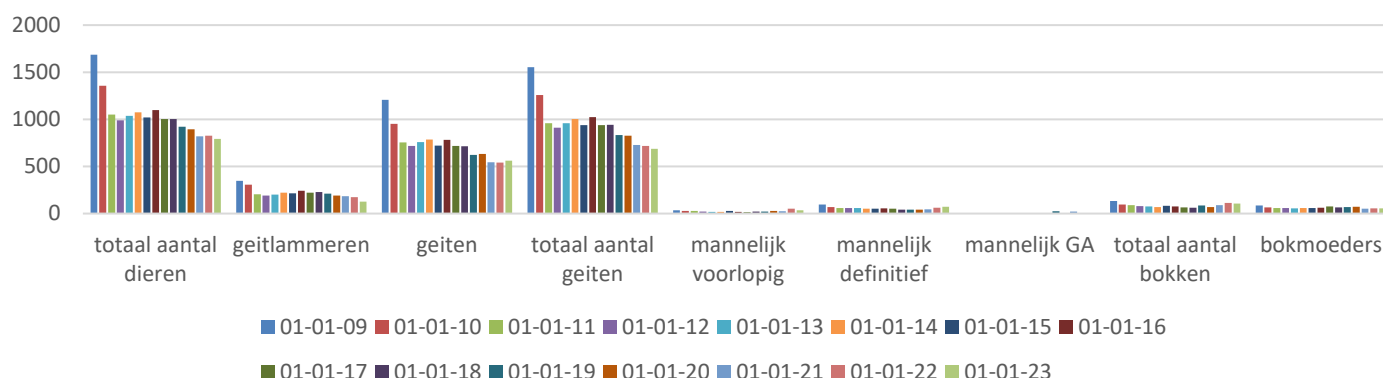
Aantal 1-1-2022

	Mannelijk	Mannelijk GA	Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	51		174	225
Volwassen	61		542	603
Bokmoeder			56	
Totaal	112		716	828

Aantal 1-1-2023

	Mannelijk	Mannelijk GA	Vrouwelijk	Totaal
Lammeren	35		127	162
Volwassen	71		560	631
Bokmoeder			56	
Totaal	106		687	793

Fokgroep Toggenburger Trend in de fokkerij

Website

Voor interessante informatie betreffende het ras, voor foto's, artikelen van het heden of uit het verleden kunnen geïnteresseerde geitenhouders en belangstellenden terecht op de website www.toggenburger.nl

Naast de lijsten met de aanwezige Toggenburger dieren binnen het stamboekprogramma ZooEasy wordt er door webmaster Corrie Hoorweg met regelmaat informatie geplaatst om de website zo actueel mogelijk te houden.

In het voorjaar kunnen fokkers foto's van hun lammeren insturen die op de website geplaatst worden zodat we elkaar op de hoogte houden van de resultaten van de geboortes. De website wordt goed bezocht en voor bezoekers uit het buitenland is er de mogelijkheid om gebruik te maken van de vertaalfunctie.

Voor meer informatie: www.toggenburger.nl

Landelijke Fokgroep Toggenburger geiten.

Januari 2023.

(De foto's zijn geplaatst met toestemming van alle fotografen.